

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Kitas Gymnasium i Göteborgs kommun

Beslut och rapport

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Kitas Gymnasium i Göteborgs kommun

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Kitas Gymnasium i Göteborgs kommun. Besök gjordes i skolan den 1-3 september 2009.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående gymnasieskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 5 maj 2010 ska Kitas Utbildning AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Kitas Gymnasium uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Kitas Gymnasium i Göteborg huvudsakligen ger eleverna goda förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen.

Det finns dock ett flertal brister och viktiga förbättringsområden som snarast måste åtgärdas för skolans fortsatta utveckling. Skolan måste åtgärda kvalitetsredovisningen och förbättra kvalitetsarbetet. En viktig del i detta arbete är att skolan med utgångspunkt i exempelvis kunskapsresultaten systematiskt ifrågasätter sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärderar resultat och prövar nya metoder.

Det är viktigt att skolan och lärarna systematiskt följer upp att verksamheten utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Skolan måste säkerställa att de egna (lokala) kurserna är utformade på ett korrekt sätt. Det är angeläget att rektorn tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas mot de nationella målen. I detta arbete ingår att åtgärdsprogram fortsättningsvis upprättas i enlighet med bestämmelserna.

Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att skolan behöver förbättra elevernas möjligheter till ansvar och inflytande över sin utbildning och elevernas möjligheter till representativt inflytande på skolövergripande frågor eftersom detta påtalades vid den senaste tillsynen av skolan med beslut år 2006.

Avslutningsvis är kränkande behandling ovanligt vid skolan. Skolans likabehandlingsplan uppfyller dock inte de krav som ställs på en sådan plan.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Kitas Gymnasiums verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte i enlighet med bestämmelserna (2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (14 a kap. skollagen).
- Skolan erbjuder en egen kurs vars innehåll strider mot författningarna. Detta innebär att skolan inte lämnar utbildning som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolan ska förmedla på nationella eller specialutformade program (9 kap. 8 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (5 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.
- Skolan behöver förbättra elevernas studieplaner och genomförandet av utvecklingssamtal.
- Lärarnas arbete för att använda resultaten från de nationella kursproven som stöd för betygssättning behöver förbättras.
- Skolan behöver förbättra arbetet för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygsättning.
- Skolan behöver bättre följa upp att skolans utbildningar utvecklas mot de mål som anges i bestämmelserna.
- Skolan behöver förbättra elevernas möjligheter till ansvar och inflytande över sin utbildning.
- Skolan behöver förbättra elevernas möjligheter till representativt inflytande på skolövergripande frågor.
- Rektorns ansvarstagande för skolans pedagogiska utveckling behöver förbättras.
- Skolans kvalitetsarbete behöver förbättras.

På Skolinspektionens vägnar

Carina Abréu
Avdelningschef

Thomas Nilsson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Hans Larson och undervisningsråden Barbro Nässén och Egon Andersson deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Göteborgs kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Kitas Gymnasium

Gymnasieskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Kitas Gymnasium under sommaren och hösten år 2009 och besökt skolan den 1-3 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens tredje tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet år 2000. Den senaste tillsynen av skolan gjordes år 2005 med beslut den 10 maj år 2006. (dnr 54-2005:880). I beslutet konstaterade Skolverket att verksamheten uppfyller kraven för rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. Med hänvisning till nämnda beslut och tillhörande skolrapport visade inspektionen dock på områden som behöver utvecklas samt på brister i verksamheten i förhållande till författningarna.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn/>).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades företrädare för skolans styrelse, rektorn, ett urval av lärare, före detta elever, elever, föräldrar, studie- och yrkesvägledaren samt skolsköterskan. Inspektörerna besökte även lektioner i skolans båda program, det vill säga de utbildningar som motsvarar Naturvetenskaps- och Samhällsvetenskapsprogrammet. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Dessutom har såväl annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller publicerad på annat sätt, som beslut med tillhörande rapport från den senaste tillsynen av skolan använts.

Huvudmannen för Kitas Gymnasium har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

2 (21)

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Göteborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Utbildningsförvaltningen i Göteborgs kommun har svarat att kommunen utnyttjar sin rätt till insyn i skolan bland annat genom att besöka verksamheten. Kommunens tjänstemän framhåller bl.a. att "det har varit svårt att få till stånd" verksamhetsbesök vid Kitas gymnasium och att "Kitas gymnasium inte deltar i de kontinuerliga träffarna som Göteborgs Stad Utbildning inbjuder till".

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Kitas Gymnasium

Kitas Gymnasium	Antal elever
Gymnasieskola	250

Källa: Skolans huvudman

Skolverket beslutade den 18 februari 2000 (dnr 1999:1162) att Kitas Gymnasium Ekonomiska förening, organisationsnummer 556709-7117, i Mölndals kommun har rätt till bidrag för Kitas Gymnasium. Utbildningarna har i bidragshänseende förts till Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet. Skolverket förklarade i ett nytt beslut (dnr 47-2006:3490) den 1 mars 2007 att Kitas Gymnasium har fortsatt statlig tillsyn och rätt till bidrag som fristående gymnasieskola i Göteborgs kommun. Ny huvudman är Kitas Utbildning AB.

Verksamheten vid Kitas Gymnasium startade läsåret 2000/01 och omfattar utbildningar motsvarande Naturvetenskaps- och Samhällsvetenskapsprogrammet. Skolan avser att följa läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94).

Skolan hade vid tillsynsbesöket 250 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Göteborgs kommun, men skolan har även elever från närliggande kommuner.

Kitas Gymnasium är centralt belägen i Göteborg. Det är lätt att ta sig till såväl andra delar av Göteborg som till närliggande kommuner. Skolans lektioner är huvudsakligen förlagda till förmiddagarna, måndag–fredag. Det innebär koncentrerade ämnesblock med korta raster. Resten av skoldagen är fri för fördjupade studier samt för individuella val inom idrott eller annat ämne.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlade beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Tabell 2: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit slutbetyg¹

	Kitas Gymnasium					Kommun- grupp ²	Riket	
							Fristående skolor	Kommunala skolor
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Naturvetenskapsprogrammet (NV)								
Genomsnittlig betygspoäng	16,1	16,0	17,8	17,3	17,6	15,9	16,6	16,2
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	..	100	100	100	100	94	95	96

¹ För fristående skolor avser tabellen motsvarigheten till nationella program

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

4 (21)

	Kitas Gymnasium					Kommun- grupp	Riket	
							Fristående skolor	Kommunala skolor
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Samhällsvetenskapsprogrammet (SP)								
Genomsnittlig betygspoäng	14,9	15,3	16,9	17,2	17,8	14,8	15,1	14,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	92	96	98	98	100	90	91	92
Totalt								
Genomsnittlig betygspoäng	15,1	15,6	17,1	17,2	17,7	14,6	14,2	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	94	98	99	98	100	88	88	89

Källa: Skolverkets officiella statistik

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Eleverna som börjar vid Kitas Gymnasium har överlag höga meritvärden³ från årskurs 9.

Vid en jämförelse med riket framkommer att såväl den genomsnittliga betygspoängen som andel elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier för såväl skolan som helhet som enskilt för de båda programmen är påtagligt högre än motsvarande värde för riket år 2008, vilket framgår av tabell 2.

³ Meritvärdet räknas fram genom att bokstavsbetygen översätts till siffror där MVG ger 20, VG 15 och G 10 poäng. Därefter räknas de 16 bästa betygen samman och ger det så kallade meritvärdet. En elev som har minst 16 betyg kan alltså ha högst 320 och minst 160 poäng i meritvärde.

Detta gäller såväl i jämförelse med fristående som kommunala gymnasieskolor. Skolinspektionen noterar dessutom att betygsresultaten tydligt förbättras över tid.

En närmare granskning av officiell statistik för Kitas Gymnasium visar att andel (procent) elever med fullföljd utbildning inom fyra år⁴ är 64 (76) procent år 2008. Motsvarande andel för Naturvetenskapsprogrammet är 61 (91) och för Samhällsvetenskapsprogrammet 66 (84). Siffrorna inom parentes anger motsvarande värden för samtliga gymnasieskolor i riket. Andel elever med fullföljd utbildning inom fyra år är alltså såväl för samtliga elever som för respektive program anmärkningsvärt lägre än motsvarande värde i riket. Det är drygt en tredjedel av de elever som påbörjade sin utbildning vid Kitas Gymnasium som inte klarar av att fullfölja utbildningen inom fyra år, vilket enligt Skolinspektionens bedömning inte är godtagbart.

Med hänvisning till avsnitt 3.4 om kvalitetsarbete framgår att skolan inte i sitt systematiska kvalitetsarbete reflekterar över skillnader i betygsresultat mellan program eller vad gäller fullföljd utbildning inom fyra år. Dessutom visar den regelbundna tillsynen att åtgärder behövs inom följande områden som har betydelse för kunskapsresultaten: Skolan följer inte upp att skolans utbildningar utvecklas mot de mål som anges i bestämmelserna och skolans kvalitetsarbete uppfyller inte till art och nivå kraven för det offentliga skolväsendet.

Skolinspektionen bedömer att ytterligare åtgärder behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Varje elev ges regelbundet samtal där man med en studieplanering som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

⁴ Redovisningen görs för det program och för den skola eleverna började på som nybörjare för fyra år sedan, även om eleverna fått slutbetyg efter att ha bytt program eller bytt skola/ort.

Motivering

Enligt 9 kap. 8 § skollagen ska utbildningen vid en fristående skola ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller specialutformade program. Skolan ska även i övrigt svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet.

För varje elev vid ett nationellt eller specialutformat program ska det enligt 1 kap. 12 § gymnasieförordningen upprättas en individuell studieplan. Den ska innehålla uppgifter om elevens studieväg och om de val av kurser eleven gjort. Av studieplanen ska det också framgå om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program. Om eleven följer ett utökat program ska det framgå vilka kurser som ingår i elevens fullständiga program och vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet. Vidare ska enligt 7 kap. 19 § samma förordning rektorn minst en gång per termin se till att eleven ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingsamtal). Utvecklingssamtalen ska genomföras med den individuella studieplanen som grund. I fråga om elever som inte fyllt 18 år och inte heller ingått äktenskap ska även vårdnadshavarna få sådan information som avses i första stycket.

Intervjuer med elever och personal visar att elever vid Kitas gymnasium ges möjlighet till utvecklingsamtal med enskilda lärare (och därmed enskilda ämnen) en gång per termin. Utvecklingssamtalen uppfattas av intervjuade elever som frivilliga och genomförs därför enbart med de lärare som den enskilde eleven väljer att samtala med.

Skolledningen uppger att samtliga elever har en individuell studieplan. Skolinspektionen har delgivits ett antal exempel på sådana planer och konstaterar att det inte framgår om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program eller, om eleven följer ett utökat program, vilka kurser som ingår i elevens fullständiga program och vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet. Vidare noterar Skolinspektionen att det i ett antal planer finns stora skillnader vad gäller fördelning av kurser per läsår i jämförelse med skolans poängplan för exempelvis Naturvetenskapsprogrammet.

Intervjuer med lärare och elever visar dessutom att planen inte är ett aktivt instrument i de individuella utvecklingssamtalen och att eleven inte ges en samlad information om sin kunskapsutveckling och studiesituation. Det finns också elever som inte känner till att det finns en sådan plan.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver upprätta studieplaner och genomföra utvecklingssamtal på ett sätt som bättre svarar mot bestämmelserna i det offentliga skolväsendet.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<p>Eleverna i en fristående gymnasieskola ska enligt 2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor få betyg eller bevis över utbildningen enligt bestämmelserna i 7 kap. 1-13 §§ gymnasieförordningen. Inför betygssättningen i kärnämnen svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik ska enligt 7 kap. 5 § samma förordning läraren använda sig av nationellt fastställda prov. Nationellt fastställda prov ska också användas i den avslutande gemensamma karaktärsämneskursen i engelska och matematik. Även i övrigt bör lärarna använda nationellt fastställda prov som ett hjälpmedel för att bedömningsgrunderna ska bli så enhetliga som möjligt över landet.</p> <p>Den regelbundna tillsynen visar att lärarna i enlighet med bestämmelserna använder sig av nationellt fastställda prov inför betygssättningen. Skolinspektionen konstaterar dock att det i dokument redovisade av skolans rektor finns jämförelser som visar att eleverna vid SP, till skillnad från eleverna vid NV, får påtagligt högre betyg än vad resultaten vid de nationella kursproven visar, vilket skolan bör uppmärksamma. Se vidare i avsnitt 1.3.2. om bedömning och betygssättning nedan.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att lärares arbete för att använda resultaten från de nationella kursproven som stöd för betygssättning behöver förbättras.</p>

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<p>Enligt 9 kap. 8 § skollagen ska utbildningen vid en fristående skola ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller specialutformade program. Skolan ska även i övrigt svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet. Enligt avsnitt 2.5 i (Lpf 94), som skolan avser att följa, uttrycker betyget i vad mån den enskilde eleven har uppnått de kunskapsmål som uttrycks i kursplanen för respektive kurs och som definieras i betygskriterier.</p> <p>Intervjuer med skolledningen och lärare visar att det finns rutiner för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning. Det finns i de flesta ämnen ett flertal lärare och lärare undervisar vanligtvis på mer än ett program. I ämnesgrupperna jämförs betyg och bedömningar. Ofta används medbedömare vid prov och inlämningsuppgifter.</p> <p>Det finns dock inget systematiskt samarbete mellan program, med Kitas övriga gymnasieskolor eller med andra skolor för att kvalitetssäkra betygen. Vidare finns det inget systematiskt arbete för att jämföra resultaten vid nationella kursprov med motsvarande kursbetyg. Skolinspektionen vill i sammanhanget också peka på de skillnader som finns mellan resultaten vid de nationella kursproven och elevernas slutbetyg vid SP men inte vid NV.</p> <p>Skolledningen framhåller att Kitas gymnasium eftersträvar ett systematiskt samarbete med andra skolor för att kvalitetssäkra betygen. De berättar att andra skolor har tillfrågats men tackat nej till ett samarbete för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att skolans arbete för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning behöver förbättras. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att detta arbete innefattar såväl gemensamma kärnämneskurser som karaktärsämneskurser.</p>

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<p>Enligt 9 kap. 8 § skollagen ska utbildningen vid en fristående skola ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller specialutformade program. Skolan ska även i övrigt svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet.</p> <p>Kitas gymnasium avser att följa Lpf 94 i vilken det i kapitel 2.5 framgår att mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Mål att uppnå uttrycker vad eleverna minst ska ha uppnått när de lämnar skolan. Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de kunskapsmål som uttrycks i kursplanen för respektive kurs och som definieras i betygskriterier. Betygskriterierna ska enligt 7 kap. 4 § gymnasieförordningen precisera vilka kunskaper enligt kursplanen som krävs för att eleven ska få något av betygen Godkänt (G), Väl godkänt (VG) respektive Mycket väl godkänt (MVG).</p> <p>Kunskapssynen och synen på lärandet vid Kitas gymnasium speglar förvisso huvudsakligen dem som uttrycks i läroplanen och kursplanerna men den regelbundna tillsynen visar att det finns stora variationer beroende på lärare och ämne. Intervjuer med lärare och elever visar att det finns skillnader i exempelvis elevernas kunskap om läroplanens och kursplanernas mål. När elever och lärare inte i varje ämne och kurs gör en gemensam tolkning av målen i läroplanen och kursplanerna får eleverna inte ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Skolinspektionen noterar i sammanhanget att elever och lärare vid skolan ofta talar om betygskriterier som om de vore mål att uppnå.</p> <p>Skolinspektionen vill i sammanhanget peka på att den regelbundna tillsynen också visar variation av kunskapssyn och synen på lärandet beroende på lärare (i detta fall tränare) och ämne när elever på skolan valt specialidrott som individuellt val. Den teoretiska delen av kursen genomförs av skolans idrottslärare med 20 timmar teori per kurs. Övriga delar genomförs med den ordinarie tränaren och på den ordinarie träningstiden, dvs. utanför ramen för skoldagen. Vid tillfället för den regelbundna tillsynen framkommer uppgifter som visar att sko-</p>

10 (21)

lan inte systematiskt följer upp att utbildningen i Specialidrott ligger i linje med läroplanens och kursplanernas mål i de delar av utbildningen som genomförs med den ordinarie tränaren och på den ordinarie träningstiden. I samband med faktagranskning av rapporten uppger huvudmannen dock att "Skolan följer hela tiden upp att utbildningen inom Specialidrott ligger inom ramarna för kursplanen och läroplanen".

Skolinspektionen bedömer att skolan bättre behöver följa upp att skolans utbildningar utvecklas mot de mål som anges i bestämmelserna.

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 9 kap. 8 § skollagen ska utbildningen vid en fristående skola ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella eller specialutformade program. Skolan ska även i övrigt svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet.

Som tidigare nämnts avser skolan att följa Lpf 94 i vilken det i avsnitt 1.1 framkommer att elevernas möjligheter att utöva inflytande på undervisningen och ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har. Dessutom ska enligt avsnitt 2.3 i samma läroplan de demokratiska principerna att kunna påverka, vara delaktig och ta ansvar omfatta alla elever. Vidare ska läraren utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan.

Inspektörerna vill i detta sammanhang hänvisa till vad som skrivs i avsnitt 1.4.1 ovan om elevernas kunskap om de nationella målen för utbildningen. Det finns stora skillnader i elevers kunskap om målen beroende på ämne och lärare. Det finns därmed också elever som inte vet vad de kan ta ansvar för och ha inflytande över samt om de blir rättvist bedömda. Den regelbundna tillsynen visar dessutom att det är i alltför många ämnen/kurser som läraren eller läromedlet styr undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjligheter till ansvar och inflytande över sin utbildning inte svarar mot kraven i det offentliga skolväsendet. Åtgärder behövs, vilket Skolinspektionen finner anmärkningsvärt eftersom Skolverket i sin inspektionsrapport för Kitas gymnasium med beslut den 10 maj år 2006

(dnr 54-2005:585) bedömde att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet behöver utvecklas och betonar vikten av att skolan fortsätter stödja eleverna i det demokratiska arbetet. Skolverket bedömde att detta bör ske genom att skolan bl.a. utvecklar former för elevinflytande och uppmärksamma eleverna på de möjligheter och det ansvar Lpf 94 ger dem när det gäller delaktighet i verksamheten.

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är saklig och allsidig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

12 (21)

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska enligt 2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och, om eleven inte fyllt 18 år och heller inte ingått äktenskap, elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Skolinspektionen finner att åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. De åtgärdsprogram Skolinspektionen har tagit del av är dock exempel på att sådana program inte upprättas i enlighet med bestämmelserna.

Skolans åtgärdsprogram beskriver exempelvis elevens behov utan att relatera till läroplanens och kursplanernas mål. Exempel på detta är att NN ska "bli klar med kurserna under vårterminen och få ett slutbetyg" samt att XX ska "orka ta igen det missade i åk 2 och samtidigt läsa samhällsprogrammet åk 3".

Vidare beskrivs de åtgärder skolan avser att vidta inte tydligt och konkret utan mer översiktligt. Exempel på detta är "svenska läser hon på egen hand med hjälp av NN" samt "Hon går till engelskan på måndagar. Då får hon veta vad hon ska göra för att vara ikapp".

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogram inte upprättas i enlighet med bestämmelserna. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25) och kommentarer för arbete med åtgärdsprogram.

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 9 kap. 8 § skollagen ska utbildningen vid en fristående gymnasieskola ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan ska förmedla på nationella och specialutformade program. Skolan ska även i övrigt svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Av Lpf 94, som skolan avser följa, framkommer det i avsnitt 2.3 om Elevernas ansvar och inflytande att de demokratiska principerna att kunna påverka, vara delaktig och ta ansvar ska omfatta alla elever.

Vid samtal med elever vid Kitas Gymnasium framkommer att eleverna anser att de för sin egen del via exempelvis direkta kontakter med skolledningen kan

påverka sin situation vid skolan men att det inte finns utarbetade rutiner för det övergripande demokratiarbetet i form av skolråd eller liknande vid skolan. Vid tillfället för den regelbundna tillsynen har dock ett första steg till skolråd tagits och ett första möte kommer att genomföras i början av höstterminen.

Lärare och skolläring bekräftar att det tidigare inte har funnits något organiserat forum för det övergripande demokratiarbetet vid skolan men att skolråd inrättats inför höstterminen. Den öppna atmosfären vid skolan och lärarnas och ledningens tillgänglighet har, enligt lärare och skolläring, medfört att ett sådant forum inte har varit nödvändigt.

Skolinspektionen bedömer att elevernas möjligheter till representativt inflytande på skolövergripande frågor behöver förbättras för att svara mot kraven i det offentliga skolväsendet. Skolinspektionen finner detta anmärkningsvärt eftersom Skolverket i sin inspektionsrapport för Kitas gymnasium med beslut den 10 maj år 2006 (dnr 54-2005:585) bedömde att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet behöver utvecklas och betonar vikten av att skolan fortsätter stödja eleverna i det demokratiska arbetet. Skolverket bedömde att detta bör ske genom att skolan bl.a. uppmärksammar eleverna på de möjligheter och det ansvar Lpf 94 ger dem när det gäller delaktighet i verksamheten.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling bör planen innehålla de slutsatser som kan dras av kartläggningarna om situationer i verksamheten.

Det finns inget som hindrar att verksamheten respektive skolan för samman den årliga planen mot kränkande behandling med den likabehandlingsplan, som ska upprättas enligt diskrimineringslagen, till ett dokument.

Elever vid den verksamhet för vilken planen gäller ska enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och

kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Kitas fyra gymnasieskolor i Göteborg har en gemensam plan mot kränkande behandling. Var och en av de fyra gymnasieskolorna har dock påbörjat ett arbete med att omarbete planen så att den anpassas till varje gymnasieskolas verksamhet. Den plan som Skolinspektionen har tagit del av utgår dock inte från en aktuell kartläggning av den enskilda verksamhetens behov och beskriver inte med utgångspunkt från denna kartläggning vilka åtgärder som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Om planen ska fungera som ett aktivt verktyg i arbetet med normer och värden krävs en anpassning till den aktuella situationen vid varje skola.

Skolinspektionen bedömer att Kitas gymnasiums likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en årlig plan mot kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

16 (21)

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Enligt 2 kap. 14 § gymnasieförordningen får styrelsen för utbildningen besluta om att inrätta lokala kurser. Enligt förordningen ska en lokal kurs ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan. En lokal kurs kan förekomma på nationella, specialutformade och individuella program. En lokal kurs får inte ersätta kurser i kärnämnen eller de kurser i karaktärsämnen som är gemensamma för ett nationellt program eller finns inom en nationellt fastställd inriktning.

Kitas gymnasium har ett antal egna kurser. Bland kurserna finns kursen Studieteknik (SV1503). I Lpf 94, som skolan avser följa, formuleras mål att sträva mot, exempelvis ska eleven utveckla en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande. Vidare ska eleven utveckla en förmåga att överblicka större kunskapsfält och utveckla en analytisk förmåga och närma sig ett alltmer vetenskapligt sätt att arbeta och tänka. Läroplanens mål kan dock inte reduceras till enstaka kurser, som är fallet i kursen "Studieteknik", utan är alla ämnens ansvar att behandla.

Skolinspektionen bedömer att den egna kursen "Studieteknik" inte till art och nivå svarar mot kraven för lokala kurser i det offentliga skolväsendet.

Egna (lokala) kurser kan ha vissa negativa konsekvenser för eleven. En elev som har betyg i en lokal kurs kan inte göra prövning i kursen vid en annan gymnasieskola. Vidare kan betyg i en egen kurs inte räknas som tilläggskomplettering vid ansökan till högskolan enligt Verket för Högskoleservice. (Tilläggskomplet-

tering är betyg i nya kurser som eleven inte har i sitt slutbetyg. Den sökande till högskolan får tillgodoräkna sig betyg från nationella kurser från tilläggskompletteringar som höjer jämförelsetalet.)

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

18 (21)

3.3 Rektorns ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<p>Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.</p> <p>Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Rektor ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas.</p> <p>Enligt Lpf 94, som skolan avser att följa, har rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen.</p> <p>Skolledningen har omorganiserats och skolan har fått en ny rektor som tidigare arbetat som lärare på skolan. Rektorn anser att han med den nya organisationen har förutsättningar för att hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet. Intervjuer med lärare och rektorn visar dock att det pedagogiska utvecklingsarbetet sköts på lärarnivå och lärarna menar att rektorn har en mer samordnande än ledande roll.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att rektorns övergripande ansvarstagande för skolans pedagogiska utveckling behöver förbättras för att motsvara vad bestämmelserna för det offentliga skolväsendet anger.</p>

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<p>Enligt 9 kap. 2 § skollagen ska en fristående skola, vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, godkännas, om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.</p> <p>Enligt Lpf 94, som skolan avser att följa, måste skolan utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de riksgiltiga målen, målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn ansvarar för skolans resultat.</p> <p>Kvalitetsarbetet på Kitas gymnasieskola sköts i huvudsak av lärarna. De utvärderar genomförda kurser tillsammans med eleverna. Resultatet av utvärderingarna lämnas in till rektorn, men det sker ingen sammanställning av utvärderingarna och det saknas en bild av resultaten på skolnivå. På skolan finns dessutom inte någon struktur för att utvärdera resultaten och efter analys av dessa utveckla verksamheten.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsarbete behöver förbättras för att till art och nivå uppfylla kraven för det offentliga skolväsendet.</p>

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<p>Enligt förordningen om kvalitetsredovisning i skolväsendet m.m. 1, 3 och 4 §§ ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Enligt samma förordning 5 § gäller det som sägs i 1-4 §§ även för fristående skolor.</p> <p>För Kitas fyra gymnasieskolor i Göteborg upprättas en gemensam kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen har karaktären av en verksamhetsberättelse och utvärdering av de mål som skolan satt upp för varje program. Kunskapsresultat redovisas inte. Inte heller görs någon analys av de resultat som redovisas och åtgärder för ökad måluppfyllelse redovisas inte. Personalens medverkan inskränker sig till att lärare lämnar in kursutvärderingar som underlag till kvalitetsredovisningen. Intervjuer med eleverna visar att eleverna inte heller varit delaktiga i upprättandet av kvalitetsredovisningen.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav, samt att det inte är förenligt med bestämmelserna att upprätta en gemensam redovisning för flera skolor.</p>

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2010-02-05 Göteborg

Thomas Nilsson

Barbro Nässén

Egon Andersson

Skollagen (1985:1100)

Läroplan för förskola, Lpfö 98

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94

Läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94

Grundskoleförordningen (1994:1194)

Särskoleförordningen (1995:206)

Förordning (1996:1206) om fristående skolor

Gymnasieförordningen (1992:394)

Förordning (1994:741) om gymnasiesärskolan

Förordning (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning

Förordning (1992:736) om vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Förordning (1994:895) om svenskundervisning för invandrare

Förordning (2001:976) om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn m.fl.

Förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet

Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.